

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Akademie voor Muzische Kunsten te MEISE

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 49346

Instelling Akademie voor Muzische Kunsten

Directeur Eva VERMEIREN

Adres Brusselsesteenweg 64 - 1860 MEISE

Telefoon 02-892.23.90

E-mail secretariaat@akademievoormuzischekunsten.be

Website www.akademievoormuzischekunsten.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Meise

Adres Tramlaan 8 - 1861 WOLVERTEM

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 18-01-2017, 19-01-2017, 20-01-2017, 21-01-2017,
07-02-2017, 10-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 18-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde QUIX

Teamleden Rieka HÉRIE, Luc PONET

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming, samenzang	8
3.1.1.2 Muziek: instrument blokfluit	11
3.1.1.3 Muziek: instrument clavecimbel, instrument orgel, instrument piano	13
3.1.1.4 Muziek: instrument Engelse hoorn, instrument hobo	17
3.1.1.5 Muziek: instrument hoorn, instrument trompet	18
3.1.1.6 Muziek: instrument saxofoon	20
3.1.1.7 Muziek: instrument viool	22
3.1.1.8 Woordkunst: algemene verbale vorming	23
3.1.1.9 Woordkunst: toneel	25
3.1.1.10 Woordkunst: verbale vorming	27
3.1.1.11 Woordkunst: voordracht	28
3.1.1.12 Woordkunst: welsprekendheid	29
3.1.1.13 Dans: algemene artistieke bewegingsleer	31
3.1.1.14 Dans: artistieke training	33
3.1.1.15 Dans: dansinitiatie	34
3.1.1.16 Dans: klassieke dans	35
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	36
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	37
4.1 Deskundigheidsbevordering	37
4.2 Evaluatiepraktijk	38
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	39
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	40
6.1 Wat doet de academie goed?	40
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	40
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	41
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	42

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Akademie voor Muzische Kunsten is na een lange afwezigheid terug in de gerenoveerde hoofdvestigingsplaats in het centrum van Meise. De wijde verspreiding over vele locaties tijdens de verbouwing heeft een ernstige impact gehad op het leerlingenaantal. Vooral de studierichting Dans en Muziek hebben zwaar geleden onder de verhuis. De studierichting Woord daarentegen groeide. Nu de drie studierichtingen terug onder één dak gehuisvest zijn, kan de academie haar positie in de gemeente opnieuw innemen.

In de **studierichting Muziek** stonden tijdens deze doorlichting dertien vakken in de focus. Voor elf vakken worden de leerplandoelstellingen door de meerderheid van de leerlingen bereikt. Bij twee vakken worden de leerplandoelstellingen om verschillende redenen op dit ogenblik onvoldoende bereikt. Dit is het geval voor de vakken algemene muzikale vorming (amv) en samenzang. Het zijn de vakken voor een brede maar degelijke muzikale vorming, waar vooral de basisbeginselen van een goede gehoorvorming, het juist intoneren, de beheersing van ritme en de essentiële, elementaire stemvorming, zouden moeten ontwikkeld worden. Dit wordt echter niet in alle klassen gegarandeerd. De leerplanrealisatie voor blokfluit, clavecimbel, orgel, piano, Engelse hoorn, hobo, trompet, hoorn, trombone, saxofoon en viool voldoet. De vakken blokfluit en trompet zijn bovendien voorbeelden van goede praktijk.

Voor de **studierichting Woord** stonden de vakken algemene verbale vorming, verbale vorming, toneel, voordracht en welsprekendheid in de focus. Voor alle vakken werden de leerplandoelstellingen bereikt. In het vak algemene verbale vorming is veel speel-, spel- en spreekvreugde aanwezig. Naast spreektechnische vaardigheden wordt ook aandacht besteed aan lichaamshouding en formuleringskracht. In verbale vorming wordt heel leerlinggericht gewerkt. Ondanks de zeer heterogene klasgroepen, vaak bij de volwassenen, krijgen leerlingen een persoonlijke begeleiding in een open en veilig klasklimaat. Spel- en speelplezier zijn de belangrijkste pijlers in de lessen toneel. In de voordrachtklassen is het vertelplezier dan weer prominent aanwezig met bijzondere aandacht voor tekstanalyse en tekstinterpretatie. De lessen welsprekendheid zijn gericht op het wegwerken van spreekangst en het aanwakkeren van de spreekmotivatie. Opvallend is de verbinding die gemaakt wordt tussen de verschillende aangereikte spreekvormen en degelijke literatuur. Er zijn regelmatig toonmomenten waarop de studierichting Woord naar buiten treedt.

Voor de **studierichting Dans** stonden de vakken algemene artistieke bewegingsleer, artistieke training, dansinitiatie en klassieke dans in de focus. Algemeen is er te weinig aandacht voor een systematische planning met aandacht voor horizontale en verticale samenhang. Hierdoor mist de dansafdeling een aantal cruciale doelstellingen die moeten bereikt worden. Dit is het geval voor het vak algemene artistieke bewegingsleer. Voor het vak artistieke training worden de leerplandoelstellingen helemaal niet aangeboden. Dankzij de zorg voor een goede muziekkeuze en de aandacht voor de beleavingswereld van jonge kinderen, kunnen de doelstellingen in dansinitiatie wel bereikt worden. In het vak klassieke dans bereiken de leerlingen eveneens de doelstellingen al mag het dansteam de lat heel wat hoger leggen in de opleiding.

In het **kwaliteitsonderzoek** staat de procesindicator nascholing aan het begin van een ontwikkelingsproces. Er werd nog geen visie uitgewerkt en de gevolgde nascholingen kaderen niet in een groter geheel dat ten dienste staat van de kwaliteit die de academie wil waarborgen.

De evaluatiepraktijk is vooral in de studierichting Woord een voorbeeld van goede praktijk. De andere twee studierichtingen missen gelijkgerichtheid en hebben te weinig aandacht voor degelijke feedback. Een coherente visie op evaluatie is te weinig zichtbaar in de academie.

In het **algemeen beleid** van de academie valt er, ondanks de familiale sfeer, weinig betrokkenheid van het personeel op te merken inzake besluitvorming en concretisering van de artistieke visie op de klasvloer. De academie is sterk zichtbaar in de gemeente maar de artistieke ontplooiing in de klaspraktijk is momenteel onvoldoende uitgediept. Zelfreflectie en kwaliteit in artistiek onderwijs krijgen te weinig aandacht in de academiewerking.

De academie krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De academie krijgt een gunstig advies voor de studierichting Woord en een beperkt gunstig advies voor de studierichtingen Muziek en Dans.

Ongetwijfeld kan met het enthousiasme van het personeel de academie een nieuw elan vinden op haar vaste stek in Meise om kwaliteitsvol en dynamisch kunstonderwijs verder te ontwikkelen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Muziek

- algemene muzikale vorming
- instrument blokfluit
- instrument clavecimbel
- instrument Engelse hoorn
- instrument hobo
- instrument hoorn
- instrument orgel
- instrument piano
- instrument saxofoon
- instrument trompet
- instrument viool
- samenzang

Woordkunst

- algemene verbale vorming
- toneel
- verbale vorming
- voordracht
- welsprekendheid

Dans

- algemene artistieke bewegingsleer
- artistieke training
- dansinitiatie
- klassieke dans

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming, samenzang

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen voor algemene muzikale vorming (amv) en samenzang worden niet in alle klassen bereikt. Voor de algemene muzikale vorming worden de leerplandoelstellingen eveneens slechts gedeeltelijk bereikt. Samen leidt dit tot een onvoldoende voor de totaliteit van de basisopleiding algemene muzikaleer. Het welbevinden, het musiceer- en zingplezier, de gretigheid van de leerlingen, scoren slechts matig.

Outputgegevens	Het aantal leerlingen in de lagere graad van de studierichting Muziek daalde over 10 jaar van 305 leerlingen (2005-2006) naar 225 leerlingen (2015-2016). Dit is een drastische terugloop met meer dan 25%. Niet alleen een grondige analyse, ook een efficiënte remediëring dringt zich op. Uit de voorlopige cijfers van 2016-2017 blijkt een voorzichtige groei van 5%. Met de klassen samenzang worden regelmatig optredens verzorgd, samen met andere uitvoerders van de academie, intra en extra muros.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Vervolgonderwijs</i>	
<i>Tevredenheid</i>	

Onderwijsaanbod	In de praktijk krijgt amv in sommige klassen een inhoudelijke invulling als traditionele notenleer. Aan de basis van de amv-opleiding ligt de methode 'allemaal nootjes'. Deze wordt aangevuld met persoonlijk materiaal volgens de keuze van de leraar. Er wordt hiermee gestreefd naar muzikaliteit enerzijds en naar beheersing van ritme en intonatie anderzijds.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale</i>	Wanneer de les te abstract wordt, voelen de leerlingen zich niet langer betrokken bij het lesverloop en begrijpen ze niet waar het over gaat. Meerdere leerlingen zijn dan ook niet actief betrokken bij het lesgebeuren. Het lesverloop is door het ontbreken van duidelijke leerlijnen en concrete lesdoelen bovendien vaak chaotisch. De gelegenheid om elk nieuw aan te leren element aan te brengen aan de hand van verrassende, aangename didactische en methodische trucjes wordt niet aangegrepen. Er is noch een horizontale noch een verticale samenhang tussen de vakken van dezelfde graad.
<i>samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	Het vak samenzang dient volgens de minimumleerplannen in de eerste plaats ontwikkelingsgericht te zijn. Het is dit nu niet: noch artistiek, noch vocaal, noch algemeen vormend. De ontwikkeling van een jonge, zuivere vocaliteit bijvoorbeeld, met aandacht voor een goede intonatie, klankkleur, dynamiek en de vorming van een correct innerlijk gehoor, laat te wensen over. Dit leidt tot zwakke vocale prestaties.
<i>Actief en constructief leren</i>	

Elke leraar werkt met een eigen jaarplan. Een deel van dat jaarplan is gemeenschappelijk voor alle samenzangklassen, in functie van gezamenlijke toonmomenten. Een ander deel is leraar-specifiek. De jaarplannen zijn echter niet gedacht vanuit leerverwachtingen en leerlijnen, ze vermelden enkel repertoire, geen leerplandoelstellingen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Groeperingsvorm

Tijdens de sporadische vakvergaderingen voor het vak samenzang wordt hoofdzakelijk over de praktische organisatie van toonmomenten gepraat. Uiteraard komt dan ook de programmatie (het repertoire) ter sprake, maar niet als onderwerp van structureel overleg en evenmin als middel tot inhoudelijke afstemming en samenhang ten behoeve van het leertraject. De vakvergaderingen voor amv gaan volgens de verslaggeving vooral over het opstellen van een jaarplan, de organisatie van de halfjaarlijkse proeven, de eindproeven, de permanente evaluatie, attesteringen voor leerlingen met leermoeilijkheden, afwezigheid van leerlingen, onhandelbare leerlingen, aanpassingen van het rapport (WISA) en een occasionele samenwerking tussen de opleidingen amv en instrument. De lessenorganisatie laat soms een beetje te wensen over. Men dient er zorg voor te dragen dat alle leerlingen de volledige lestijd in de klas aanwezig kunnen zijn. Vanuit een goedbedoelde organisatie van het vak samenzang, als een apart half uur, voorafgaand aan of aansluitend op amv maar toch volledig onafhankelijk, slaagt men er helaas niet in om met het vak samenzang een enthousiasmerend draagvlak te creëren dat de vocale ontwikkeling en de artistieke gevoeligheid bij de jongeren bevordert. Bovendien voldoet deze organisatievorm op jaarbasis niet aan de bepalingen zoals vermeld in de regelgeving. Uit de klassen samenzang werd het kinderkoor Komma geselecteerd. Door te weinig belangstelling echter, werd vanaf het huidige schooljaar een nieuwe onderwijsvorm ontwikkeld: de 'projecten samenzang'. Daar doen normaal gezien alle leerlingen van de lagere graad aan mee. Elke leerling wordt immers verplicht om jaarlijks aan minstens een van de drie projecten deel te nemen. Voor de samenzang voor volwassenen wordt een gelijkaardig, parallel project georganiseerd. Hiervoor werd geen afwijking aangevraagd bij de inspectie, hetgeen wordt genotuleerd als een inbreuk tegen de regelgeving.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De amv-klas in de hoofdschool is uitgerust met nieuw, fris meubilair, aangepast aan de leeftijd van de gebruikers. Een goede buffetpiano, geluidsinstallatie, PC en kasten om de boekentassen in op te bergen vervolledigen de inrichting. Er is een traditioneel bord (krijt en borstel). Het gerenoveerde gebouw is nog maar enkele maanden in gebruik. Er is nog geen passende, inspirerende decoratie aangebracht, vanwege de voorlopige oplevering. Voor de samenzang in de hoofdschool wordt een polyvalente klas gebruikt, waar ook slagwerk, samenspel, instrumentaal ensemble, harmonieorkest enzovoort doorgaat. De leerlingen zitten er gedurende de ganse les op enkele rijen stoelen die ze zelf schikken. De beschikbare ruimte wordt niet benut ten behoeve van de ontwikkeling van de stem. Er is geen aandacht voor een zekere lichaamsbeweging, voor de fysieke ervaring van het zingen.

Infrastructuur Er is een nieuw amv-lokaal in het vernieuwde bijgebouw achter de hoofdschool. Er werd bij de verbouwing rekening gehouden met specifieke akoestische eigenschappen van het zingen en het musiceren. In de filiaalgemeente gaan de lessen amv en samenzang door in afgeleefde, weinig aantrekkelijke noch inspirerende klaslokalen van een voormalige dagschool, nu CVO. De academie ontwikkelt daar geen eigen, specifieke, herkenbare, uitnodigende identiteit noch sfeer.

Evaluatiepraktijk Er is een formeel evaluatiereglement dat deel uitmaakt van het schoolreglement. De huidige evaluatiefiche bevat beoordelingen voor dictee (op 20), theorie (op 20), zang (lezen, ritmeren en zingen, alles samen op 50) en dagelijks werk (op 10). Binnen deze evaluatiepraktijk is weinig aandacht voor een genuanceerde, gepersonaliseerde en ontwikkelingsgerichte evaluatie met een betekenisvolle woordelijke toelichting. *Evenwichtig en representatief*
Valide
Betrouwbaar

Voor het dagelijks werk worden punten gegeven op individuele leestoetsen, op gedrag, orde en inzet. Voor wat betreft de zangproeven wordt rekening gehouden met de zichtlezing/prima vista (lezen en ritme) en een algemene impressie (intonatie, zinsvorming, dynamiek, ...). Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen de evaluatie van jongeren of van volwassenen.

Voor het vak samenzang is een relevante, ondersteunende, ontwikkelingsgerichte gerichte evaluatiepraktijk nog niet ontwikkeld. De evaluatie gebeurt twee keer per jaar maar is niet gekoppeld aan een afstemming binnen de vakgroep. Er worden twee totaal verschillende evaluatiemethoden gehanteerd. Enerzijds is er een vrij rigide aanpak, met aandacht voor inzet, aanwezigheid, zang en ritme, telkens beoordeeld met een waardering 'onvoldoende, voldoende, goed of zeer goed'. Deze wordt herleid tot een cijfer op 10, dat aan het einde van het jaar nogmaals herleid wordt tot één totaalcijfer (op 10) en als component opgeteld met de behaalde resultaten voor amv (op 90).

Anderzijds legt een gedeelte van de leerlingen voor samenzang een individuele zangproef af. Deze wordt beoordeeld met een cijfer dat op het einde van het jaar eveneens deel uitmaakt van het resultaat voor amv. In beide gevallen gebeurt de evaluatie niet volgens de regelgeving.

Voor zowel amv als voor samenzang is er geen afstemming tussen leerdoelen, jaarplannen, evaluatiepraktijk en leerbegeleiding. Hierdoor is de evaluatie niet steeds evenwichtig noch representatief, waardoor ze in feite niet betrouwbaar is.

Rapporteringspraktijk De rapporten voor de leerlingen bevatten dezelfde rubrieken als de evaluatiefiches (cfr. supra). Er wordt gelegenheid geboden om via oudercontacten een betere communicatie op te zetten met de thuisomgeving van de leerlingen. Dit zou moeten resulteren in sterkere engagementen, meer medewerking, bewustwording evenals ondersteuning.

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Op academieniveau is nog geen visie over leerbegeleiding ontwikkeld. Evenmin is er een geïntegreerd leerlingvolgsysteem beschikbaar. Dit neemt niet weg dat sommige leraars in meerdere of in mindere mate zorgzaam omgaan met de opvolging van leerlingen. Elke leraar houdt naar eigen goeddunken al dan niet een agenda, leerlingenfiches of andere informatie bij, soms digitaal, meestal analoog en zonder een afgesproken, duidelijke structuur.
Deskundigheidsbevordering <i>Verspreiding van expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Er is geen sterke traditie wat betreft specifieke nascholing ter ondersteuning van de lesopdracht. Dynamiek en visie, maar vooral een nascholingsplan ontbreken.
Inbreuk(en) op regelgeving	Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk I, Art. 7, 1° en Art. 10 (over de organisatie van het vak samenzang). Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 29 (gedurende het schooljaar dient van iedere leerling een schriftelijke evaluatie te worden bijgehouden aan de hand van een evaluatiefiche).

3.1.1.2 Muziek: instrument blokfluit

Voldoet

Enthousiasme, dynamiek, musiceervreugde en een hoog artistiek niveau, zijn kenmerken van de opleiding voor blokfluit. De instroom (o.a. door de initiatie), doorstroom en uitstroom zijn goed. Door een goede leerbegeleiding en participatie aan meerdere initiatieven en projecten zit er een sterke artistiek-pedagogische visie achter de opleiding.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Er zijn momenteel (2016-2017) acht leerlingen voor blokfluit. Dit is 3,13% van het leerlingenaantal in de SR Muziek. Volgens de officiële telling (februari 2016) waren het er toen tien. De initiatie is een belangrijke bron van succes: hier wordt de basis gelegd voor musiceerplezier en voor succeservaringen bij het musiceren. Ook een regelmatige medewerking aan gezamenlijke projecten met andere academies in Vlaanderen draagt bij tot een sterke identiteit. Er is een goede instroom en een prima doorstroom. Men neemt deel aan regionale blokfluitdagen, blokfluitstages, enzovoort.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leertrajecten zijn evenwichtig opgebouwd, rekening houdend met het minimumleerplan. De leerinhoud is breed en volledig, met aandacht voor kennis van het instrument, houding, ademhaling, motoriek, attitudevorming, toonvorming, techniek en repertoire. De jaarplanning is geïndividualiseerd, stilistisch breed en divers: van renaissance-dansen tot avant-garde, reeds vanaf L2. Er is een goede verticale en horizontale samenhang met andere vakken, zo o.a. met blokfluitinitiatie en met samenspel.
Onderwijsorganisatie <i>Groeperingsvorm</i> <i>Onderwijstijd</i>	De acht reguliere leerlingen zijn verdeeld over drie lesuren. Op academieniveau wordt artistiek rendement gehaald uit inspirerende samenwerkingen met de opleidingen voor clavecimbel, (barok-)cello, dwarsfluit/traverso, zang (barok repertoire), hobo en viool.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er zijn geen huurinstrumenten beschikbaar, ook niet voor uitbreiding van het instrumentarium in functie van de vorming van een permanent blokfluitconsort. Een tenor- en een basblokfluit zijn inmiddels wel beschikbaar voor de lessen samenspel en instrumentaal ensemble. Deze kunnen echter (nog) niet gehuurd worden, voor een meer intensieve, individuele studie en voorbereiding.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er is een evaluatiereglement, als onderdeel van het schoolreglement. De decretaal verplichte twee evaluatieperiodes zijn opgesplitst in een technische proef (L4, M3, H3) of tussentijdse proef (de andere leerjaren) en een openbaar examen of klasexamen. Beide deexamens gebeuren niet altijd met dezelfde jury. Daardoor is de evaluatie niet steeds betrouwbaar en valide. Dit is een inbreuk op de regelgeving, een probleem dat zich overigens stelt voor de meeste instrumentopleidingen in de academie. Bij de evaluatie van die instrumentopleidingen is er een beoordeling onder de vorm van een waardering van aanwezigheid, vorderingen, toonvorming, technische vaardigheden, samenspel, ritmiek, muzikaliteit, lichaamshouding, leestechiek, inzet en intonatie. Er worden geen punten gegeven, wel waarderingen aangeduid, zoals voldoende, goed, zeer goed of niet van toepassing. Het totaal van de waarderingen wordt omgezet in een cijfer: op 30 (eerste proef) plus dagelijks werk op 5, en op 60 (tweede proef), eveneens plus dagelijks werk op 5.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerlingen worden op hun niveau individueel begeleid, aangespoord en gemotiveerd. Springuren worden opgeofferd om aan afstuderende leerlingen (H3) extra lestijd te besteden, hetgeen door een noodgedwongen onevenwichtige samenstelling tijdens de reguliere lestijd vaak niet kan. Deze zorgzaamheid leidt tot een sterk vertrouwen en tot mooie artistieke uitdagingen, cq. individuele prestaties.
Inbreuk(en) op regelgeving	Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.3 Muziek: instrument clavecimbel, instrument orgel, instrument piano

Voldoet

De drie opleidingen getuigen van een ernstige, overtuigende aanpak, met kennis van zaken en met aandacht voor zowel een verantwoord geïndividualiseerd artistiek-pedagogisch niveau als voor speel- en musiceerplezier bij de leerlingen. De opleiding voor pianisten kent een sterkere traditie dan deze voor de beide andere toetsinstrumenten, maar voor alle drie geldt een voldoende tot goede output, gebaseerd op een evenwichtige, relevante vorming.

Outputgegevens Met 118 leerlingen is de piano-opleiding het sterkst vertegenwoordigde instrumentvak in de academie. Maar liefst 36,88% van de leerlingen in de studierichting Muziek volgt pianoles. Dit is bijna 4% meer dan het gemiddelde in Vlaanderen. Deze populariteit hangt samen met het profiel van de inwoners van Meise en omgeving (eerder gegoede burgerij) en met het ontbreken van een hofcultuur. Het aantal volwassen leerlingen groeide exponentieel mee met de tijdsgeest.

Leerprestaties Deelname aan wedstrijden of naar 'andere' piano-initiatieven gaan luisteren behoort tot de geboden opleiding en vorming.

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Voor clavecimbel zijn er zes leerlingen. Dit is quasi status quo ten opzichte van de vorige doorlichting, tien jaar geleden. Met 1,88% van het totale leerlingenaantal in de SR Muziek scoort de academie hiermee 1,55% hoger dan het gemiddelde voor Vlaanderen.

Het vak orgel kent een min of meer bewogen geschiedenis. In 2005-2006 was er een vrij stabiele klas met 7 leerlingen. Op enkele jaren tijd en na enkele leraarswissels is dit aantal herleid tot één leerling. Momenteel zijn er opnieuw drie leerlingen, allemaal volwassenen. Dit staat voor 0,94% van het leerlingenaantal in de SR Muziek.

Het is vreemd om vast te stellen dat er weinig relatie is tussen de instroom, de doorstroom en eventuele uitwisseling van leerlingen (oriënterend) bij de drie aangeboden klavieropleidingen. Wel is er een sporadische doorstroom van een (oud-)leerling(e) naar het hoger kunstonderwijs, met daarop aansluitend een eventuele opdracht als leraar.

Onderwijsaanbod Er is een goed streven naar evenwicht en volledigheid voor wat betreft het aanbod. Er zijn duidelijke leerlijnen, vertaald in jaarplannen (per leraar) die het bereiken van de leerplandoelstellingen voor ogen hebben. Vanuit de generieke leerplandoelstellingen wordt in de mate van het mogelijke gedifferentieerd gewerkt, op het niveau van de leerlingen. Zo worden individuele competenties ontwikkeld zonder afbreuk te willen doen aan de verwachtingen vanuit de minimumleerplannen.

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Er is geen horizontale samenhang met het vak samenspel. Dit vak wordt overigens volledig ingericht 'omdat het moet', met bijna uitsluitend aandacht voor quatre-mains. Daardoor is er helaas weinig impact op de brede vorming, op de individuele evolutie en op de verdere (artistieke) ontwikkeling van de leerlingen.

Jammer dat, met de vakspecialisten aanwezig, nog geen initiatief werd ontwikkeld om een klavierklas te starten (cfr. infra, onder onderwijsorganisatie). Dit kan een belangrijke inhoudelijke input geven voor een hernieuwde motivatie en een verhoogde attractiviteit van de opleiding en voor verfijning van het studieaanbod. De academie mist daardoor de gelegenheid om de verticale en de horizontale samenhang van de vakken piano, orgel en clavecimbel te koppelen aan een ondersteunend, leerlinggericht beleid in functie van zowel differentiatie als verfijnde kwaliteitszorg.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Groeperingsvorm

Er is een belangrijk verband tussen de organisatie van het vak en de output. Ondanks een bijzonder goede instroom voor het vak piano, blijft het totale leerlingenaantal min of meer gelijk. Er is een probleem met het behoud van leerlingen, met de doorstroom. Dit vraagt aandacht voor een grondige introspectie, analyse en remediëring. Uit gesprekken met directie, leerkrachten en leerlingen komen steeds dezelfde aandachtspunten aan de oppervlakte, zij het vanuit een andere invalshoek en met verschillende visies/verwachtingen. Vier elementen spelen een belangrijke rol, waarvan er drie te catalogeren zijn onder onderwijsorganisatie, respectievelijk leerbegeleiding: onderwijstijd, samenstelling en oriëntering. De leeromgeving, het vierde aandachtspunt, staat onder infrastructuur.

De leerlingen worden, al naargelang de graad waarin ze zitten, samengezet tot twee, drie à vier per lesuur. Aan de basis daarvan ligt een mathematische berekening met de bedoeling alle leerkrachten gelijk te behandelen bij de leerlingenverdeling. Hier en daar treffen we echter slechts één leerling aan op één lesuur terwijl elders, zelfs in de hogere graad, er soms drie leerlingen op één lesuur zitten.

De samenstelling van leerlingen (twee, drie tot vier leerlingen op één lesuur) dient van die aard te zijn dat het groepsgericht aspect per lesuur de facto stimulerend en effectief 'lerend' werkt. Het samenstellen van bijvoorbeeld één leerling hogere graad met twee leerlingen lagere graad om louter praktische, organisatorische redenen heeft artistiek-pedagogisch slechts een zeer relatief effect en werkt vaak vertragend, zelfs ontmoedigend, voor alle betrokkenen. De vroegtijdige uitstroom van pianoleerlingen is relatief groot. Momenteel worden deze leerlingen niet structureel opgevangen. Het organiseren en inrichten van een zogenaamde klavieristenopleiding of klavierklas, waar het accent niet op één van de drie klavieropleidingen ligt, maar waar het bespelen van de drie instrumenten op passende wijze oriënterend geëxploreerd wordt, biedt in meerdere gevallen mooie alternatieve opleidingsvormen. De academie van Meise heeft het potentieel aan bekwaamheden en aan instrumentarium om hier werk van te maken. Niet alleen de logische, historische band tussen het bespelen van clavecimbel, orgel en piano wordt daarmee hersteld en geherwaardeerd, ook de technische hindernissen (o.a. de ontwikkeling van een hoge graad van velociteit) worden gecompenseerd door een grotere diversiteit en meer detail inzake toetscontrole en toucher (agogiek, tooncontrole en toonvorming). Met andere woorden: een aantal drempels kunnen op een artistiek verantwoorde en constructieve manier worden verlaagd, mét behoud van speelplezier.

De lessen zijn in hoofdzaak opgevat als individuele les, niet groepsgericht-individueel. Er wordt in sommige gevallen niet correct omgegaan met de regelgeving door leerlingen per half uur te ontvangen. De regelgeving zegt dat alle leerlingen één uur in de les zijn en dat dit dient te gebeuren middels een maximale groepsgrootte van vier leerlingen per uur. Het is net de opdracht van de academie om op grond van pedagogisch-didactische redenen passend te differentiëren en toe te zien op de meest efficiënte besteding van het lessurenpakket in relatie tot het hoogst haalbare artistiek rendement voor de leerlingen.

De vakvergaderingen voor de pianisten zijn vooral op organisatie gericht. Uitwisseling van ervaringen, intervisie en introspectie over het artistiek-pedagogisch werk bijvoorbeeld, ontbreken in de verslaggeving.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De academie beschikt nog niet over een vleugelpiano van superieure kwaliteit, als instrumentele ruggengraat voor de gehele klavieropleiding. Voor een academie waar maar liefst 36,88% van de leerlingen in de SR Muziek pianolessen volgt, is dit nochtans van groot belang.

Momenteel loopt de procedure voor de aankoop van een vleugelpiano voor de auditiezaal. Het is een uitgelezen moment om de aanschaf van een topinstrument te realiseren. Bij plaatsing ervan in het auditorium zullen goede afspraken gemaakt moeten worden opdat er een optimaal rendement kan zijn als les- en concertinstrument voor de piano-opleiding.

Voor de pianolessen zijn er meerdere goede buffetpiano's beschikbaar.

De recente aankoop van een digitaal lesorgel (Hauptwerk) voor de Barokklas is ongetwijfeld een goede impuls tot verdere uitbouw van de orgelklas. Het is jammer dat men voor de orgelklas slechts beperkte toegang heeft tot het instrument in de kerk van Meise. Dit is een goed lesinstrument, volledig complementair met het in de academie beschikbare instrumentarium. De opleiding en de vorming van goede organisten en de permanente aandacht voor goede instrumenten, erfgoed dat her en der in kerken staat, sporen weliswaar parallel, maar zijn helaas afhankelijk van de goodwill van beheerders. Hopelijk kan de orgelklas zich in de nabije toekomst op een dusdanige manier profileren dat ze incontournable wordt voor het gebruik en het bespelen van de historische instrumenten in de regio.

Voor clavecimbel beschikt de academie over een degelijk instrument van een bekende Vlaamse clavecimbelbouwer.

Infrastructuur

Door de renovatie van de hoofdschool en de tijdelijke verhuis naar het filiaal, werd gedurende enkele jaren het contact met de centrumgemeente Meise noodgedwongen verzwakt. Ontegensprekelijk heeft dit bijgedragen tot het vastgestelde leerlingenverlies of vroegtijdige uitstroom.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Net zoals reeds vermeld bij het vak blokfluit is de visie en de systematiek voor het evalueren van de vakken piano, orgel en clavecimbel weliswaar representatief maar (nog) niet valide. Volgens de huidige verwachtingen inzake kwaliteitsonderwijs en zoals mogelijk gemaakt door de omzendbrief met betrekking tot een actualisering van de evaluatiepraktijk, staat de academie momenteel aan het begin van een ontwikkelingstraject voor wat betreft de evaluatie en de rapportering van leerlingen. Voor de evaluatiepraktijk wordt nu een document gebruikt dat de breedheid van de evaluatie nastreeft en onderbouwt. Echt competentiegericht evalueren is nog niet aan de orde. Het denken hierover is echter in gang gezet. De jury voor het openbaar examen voldoet aan de voorwaarden, maar deze jury is niet aanwezig op de technische proef, dewelke integrerend deel uitmaakt van de gehele tweede evaluatieperiode. De programma's van de drie disciplines zijn van een goed niveau, met respect voor de traditie van een degelijke ontwikkeling van competenties aan de hand van een geloofwaardig, representatief repertoire. Op de programmablaadjes voor de examens wordt niet vermeld wanneer iemand in de optie samenspel of instrument ingedeeld is. Dit valt wel af te leiden uit het gepresenteerde programma.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is op academieniveau nog geen leerlingvolgsysteem ontwikkeld. De agenda's van de leerlingen worden gebruikt als communicatiemiddel met de ouders. De leraars ontwikkelden individueel, los van mekaar, een eigen agenda. Deze varieert van het eenvoudig bijhouden van het afgesproken repertoire voor de technische, respectievelijk de tweede of de openbare proef, tot uitgewerkte leerlingenfiches met een wekelijkse update van de individuele evolutie. Op academieniveau zijn hierover geen verwachtingen gesteld noch afspraken gemaakt. Individueel echter, gebeuren er uitstekende dingen wat de leerbegeleiding betreft. Er is nog geen concrete samenhang of afstemming tussen de leerplandoelstellingen, de evaluatie(criteria) en het leerlingvolgsysteem (doel - effect - communicatie).
Inbreuk(en) op regelgeving	Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.4 Muziek: instrument Engelse hoorn, instrument hobo

Voldoet

Zowel voor wat betreft het leerlingenaantal, de differentiatie, de attractiviteit als het musiceerplezier staat deze opleiding behoorlijk boven het Vlaams gemiddelde. Het leerlingenbehoud is stabiel. Zowel de instroom, de output als de leerbegeleiding zijn goed. Er is een overtuigend musiceerplezier.

Outputgegevens De samenstelling van het leerlingenbestand voor hobo (vijf leerlingen) en Engelse hoorn (drie leerlingen) is bijzonder stabiel. De cijfers zijn voor een kleine klasgroep natuurlijk erg relatief, maar zijn toch relevant. Met respectievelijk vijf en drie leerlingen gaat het om 1,56% en 0,94% van de leerlingen muziek. Dit is twee keer beter dan het gemiddelde voor Vlaanderen (1,33% en 0,10%).

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De instroom houdt rekening met jonge, enthousiaste nieuwe leerlingen, de doorstroom is goed en de uitstroom is kwaliteitsvol. Door een gebrek aan hofabra-cultuur in de regio zijn er weinig mogelijkheden wat betreft socio-culturele engagementen voor de afgestudeerden. Toch zijn de meesten actief in ensembles en/of amateurorkesten. In de academie worden sowieso duo's en trio's gevormd, desgevallend samen met de leraar, en worden er projecten opgezet waarbij de hoboïsten actief betrokken zijn. Hierdoor komt de opleiding steeds positief in beeld.

Onderwijsaanbod Er zijn geen uitgebreide, formele jaarplannen, enkel uitgestippelde, geïndividualiseerde leerlijnen aan de hand van na te streven leerdoelen.

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Zo wordt op elk niveau gewerkt in functie van de ontwikkeling van de instrumentbeheersing (vaardigheid, inzicht, afwerking, uitdieping, toonladders, akkoorden, ...) en verbreding van de repertoirekennis. Ook de kennis van het instrument (bouw, werking, behandeling, onderhoud), toonvorming, de algemene lichaamshouding, attitudevorming én het samenspel komen aan bod. Daarnaast is er aandacht voor een groepsgerichte werkwijze, de ontwikkeling van het kritisch luistervermogen en van het geheugen. Kortom, een evenwichtig, actief en constructief leren voert de boventoon, met permanente aandacht voor verticale en horizontale samenhang.

Uitrusting Er is volgens de administratieve documenten is slechts één hobo uitgeleend als huurinstrument. Er zijn meerdere hobo's en een Engelse hoorn beschikbaar evenals een nieuwe, kleine en ultralichte kindhobo. Bij nadere bevraging blijkt ook de leraar spontaan instrumenten ter beschikking te stellen voor gebruik in de academie.

Leermiddelen en ICT
Logistiek

Evaluatiepraktijk Voor de evaluatiepraktijk wordt nu een document gebruikt dat de breedheid van de evaluatie nastreeft en onderbouwt. Echt ontwikkelingsgericht evalueren is nog niet aan de orde. Het denken hierover is echter in gang gezet.

Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Leerbegeleiding Alle leerlingentypes die zich aanmelden voor de opleiding krijgen kunstonderwijs op maat. Daardoor is de leerbegeleiding op klasniveau zowel zorgzaam als uitdagend, want het bereiken van de leerplandoelstellingen blijft als leerdoel overeind. Een formeel leerlingvolgsysteem is er niet. Net zoals voor de evaluatiepraktijk staat de academie ook wat dit betreft aan het begin van een ontwikkelingstraject.

Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Inbreuk(en) op regelgeving Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.5 Muziek: instrument hoorn, instrument trompet

Voldoet

Bij de drie opleidingen ressorterend onder 'de koperblazers' worden de leerdoelen bereikt. Verschillende leerlingentypes geven aanleiding tot verschillende eindresultaten, maar desalniettemin is de opleiding trompet een mooi voorbeeld van goede praktijk. Het leerlingenaantal groeit er jaar na jaar, ook omwille van de initiatiecursus. De leerbegeleiding is verschillend voor de drie vakken, maar ze draagt steeds bij tot een aangename leerlinggerichtheid. De evaluatie is relevant maar nog niet valide.

Outputgegevens Het studieaanbod voor koperblazers is mooi evenwichtig verdeeld tussen klein
Leerprestaties koper, hoorn en groot koper. Dit resulteert in weliswaar kleine, maar eveneens
Outcomes evenwichtige klasgroepen van respectievelijk vijf, twee en drie leerlingen
Vervolgonderwijs (regelmatige, financieerbare leerlingen volgens de telling van februari 2016).
Tevredenheid De blazers hebben het helaas moeilijk in een regio waar nauwelijks enige
hfabra-bedrijvigheid is. De academie geeft door het vormen van een
harmonieorkest invulling aan dat vacuüm. Vanzelfsprekend is dit voor de
koperblazers een belangrijke vorm van output.
Het leerlingenaantal (de instroom en de doorstroom) is om begrijpelijke
redenen beperkt. De klassen zijn nog erg 'jong'.

Momenteel zijn er voor hoorn drie leerlingen (één M3 en twee L4). Uit het overzicht van de leerlingendoorstroom blijkt vooral een snel en vroegtijdig afhaken: in of meteen na L2 of L3. Sedert 2005 werden tien leerlingen bereikt, vijf haakten vroegtijdig af, twee studeerden af in H3. Dit alles in een tijdspanne van twaalf jaar. Van de huidige leerlingen zijn er twee die hoorn als hoofdinstrument studeren, voor de derde leerling is het een tweede instrument.

Voor trompet zijn er volgens de geverifieerde telling van februari 2016 slechts vijf leerlingen. In september 2016 zijn er vijf nieuwe leerlingen bijgekomen, vanuit de initiatie. Hiermee zit deze opleiding in één klap net boven het Vlaams gemiddelde van 2,63%.

Voor trombone zijn er nu vier leerlingen: 3 in de middelbare graad (M2) en één in de hogere graad (H1). Dit betekent dat er al vijf jaar geen nieuwe instroom is. Het voortbestaan van deze cursus wordt daardoor bedreigd. Dit vraagt onderzoek en remediëring.

Een belangrijk initiatief, naast het harmonieorkest, is de mogelijkheid tot optreden met alle koperblazers samen: leerlingen en leraars. Hiervoor worden bijzondere arrangementen geschreven, zodat elke leerling kan participeren. Dergelijke optredens, hoofdzakelijk in de eigen gemeente, zijn de beste promotie voor een opleiding in ontwikkeling.

In het verleden was er sporadisch al eens een unieke doorstroom van leerlingen naar het hoger kunstonderwijs, nadien zelfs naar het leraarschap.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

In de drie opleidingen is het aanbod min of meer volledig. Formele jaarplannen, als een geïndividualiseerde transformatie van de minimumleerplannen, zijn er niet. De visie hierover is ook op academieniveau nog niet ontwikkeld. Tijdens de klasbezoeken bleek alvast een groot verschil te bestaan in de methodische, systematische aanpak van differentiatie, van het evenwicht in het aanbod en van repertoirekeuzes, gaande van studieboeken over standaardrepertoire tot actuele oefeningen met een vooraf opgenomen begeleiding (CD of ipod). Volgens de verkregen informatie is er echter steeds aandacht voor de ontwikkeling van een goede houding, ademhaling, basistechnieken, attitudevorming (regelmaat van oefenen, verbeteren en afwerken), specifieke technieken (afhankelijk van het bereikte niveau) en repertoire. Bij trompet gebeurt dit zeer gestructureerd. Ook bij de andere instrumenten is dit een permanente zoektocht naar evenwicht tussen leerbehoefte, technische training en musiceerplezier. De verticale en de horizontale samenhang met andere vakken van dezelfde graad is vrij relatief. Binnen de lessen wordt wel al effectief gewerkt aan 'samen leren spelen'. Zoals hierboven reeds vermeld, is er ook een projectmatige samenwerking als koperensemble.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

Op de lijst van huurinstrumenten staan twee cornetten, één trombone en één pockettrompet. Een tweede pockettrompet wordt binnenkort aangekocht. Er worden door de leraars meerdere (huur-)instrumenten ter beschikking gesteld. Dit lijkt wel een evidentie te zijn, hetgeen het in feite helemaal niet is. In de koperklas (hoofdschool) ontbreekt een professionele geluidsinstallatie. Daardoor is het samen spelen met een vooraf opgenomen begeleiding op CD of op ipad (cfr. actuele leermethodes) enkel mogelijk via iphone, eventueel met de persoonlijke geluidsversterking van de leraar(s). Navraag leert ons dat er eenvoudige, mobiele geluidsapparatuur ter beschikking wordt gesteld, maar dat deze niet steeds wordt aangevraagd of afgehaald. De inspectie is echter van mening dat een academie een voorbeeldfunctie heeft te vervullen als het gaat om de professionele uitrusting van lokalen. Een eenvoudige maar adequate 'vaste' geluidsinstallatie behoort tegenwoordig tot de standaarduitrusting van elk leslokaal in de academies voor podiumkunsten.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De evaluatiepraktijk is onderwerp van actualisering op academieniveau. Er wordt nu een document gebruikt dat de breedheid van de evaluatie nastreeft en onderbouwt. Echt ontwikkelingsgericht evalueren is nog niet aan de orde.

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Voor de drie disciplines is er een sterke leerlinggerichtheid. De individuele kwaliteiten of verbeterpunten van de leerlingen worden doelgericht ontwikkeld en/of bijgestuurd door oefening en enthousiaste coaching. Er is aandacht voor de specificiteit van elk instrumenttype. Een bewuste keuze van oefeningen en repertoire, afgestemd op de specifieke noden van de leerling(en), draagt bij tot musiceerplezier. De artistieke ambities mogen voor wat betreft het niveau en de kwaliteit van de leerprestaties in sommige gevallen best wat hoger liggen. Dit blijft immers van primordiaal belangrijk voor de profilering, de geloofwaardigheid en de maatschappelijke relevantie van het kunstonderwijs. Er zijn hiervan uitstekende, herkenbare voorbeelden in elke opleiding, zelfs al in de lagere graad.
Deskundigheidsbevordering <i>Verspreiding van expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Uit eigen beweging werden bijzondere nascholingen gevolgd die tot een grote deskundigheidsbevordering hebben geleid. Het volgen van onder meer stemtraining en zang, hetgeen bijdraagt tot een meer holistische benadering van het instrumentale spel, zowel fysiek als artistiek, is een bijzondere meerwaarde.
Inbreuk(en) op regelgeving	Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.6 Muziek: instrument saxofoon

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Het leerlingenaantal loopt sterk terug, maar de potentiële kwaliteit van de opleiding en de prestaties van de leerlingen zijn goed. Leerlingen getuigen van enthousiasme en speelplezier.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Volgens de officiële leerlingentelling van februari 2016 zijn er elf leerlingen voor saxofoon en twee leerlingen voor baritonsax. Dit is respectievelijk 3,44% en 0,63% van het leerlingenaantal in de SR Muziek. Het gemiddelde in Vlaanderen hiervoor is 5,62% en 0,08%. De registratie van de leerlingen gebeurt niet conform de mogelijkheden: er is momenteel één leerling voor tenorsax, terwijl deze niet als dusdanig ingeschreven staat. Tijdens het huidige schooljaar zijn er in totaal nog slechts acht leerlingen voor saxofoon (nog niet geverifieerde cijfers). Dit is nog maar 2,50% van het leerlingenaantal, hetgeen zwaar onder het Vlaams gemiddelde ligt. De instroom is niet goed, net zomin als de doorstroom. Dit resulteert in een neerwaartse spiraal. Hiervoor worden meerdere oorzaken gemeld. Het ontbreken van enige blaasmuziekcultuur in de onmiddellijke omgeving is er ongetwijfeld één van, maar ook het gebrek aan differentiatie en een tekort aan specifieke leerbegeleiding spelen mee. Het feit dat er geen specifiek samenspel/instrumentaal ensemble is voor de saxofonisten (van kwartet tot ensemble) zal zonder enige twijfel ook een rol spelen in de implosie van de opleiding. Er was in het verleden een regelmatige doorstroom van (oud-)leerlingen naar het hoger kunstonderwijs en naar het leraarschap.
---	--

Feit is dat deze opleiding dringend toe is aan een facelift, opdat de negatieve beweging wordt omgezet in stabiliteit en evenwicht, met de mogelijkheid tot hernieuwde groei en evolutie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Geïndividualiseerde, evenwichtige jaarplannen in functie van leerlijnen voor alle leerlingentypes zijn nog niet ontwikkeld. Desalniettemin worden regelmatig sterke leerprestaties gegenereerd. Een mooie klankvorming (toonkwaliteit) en een sterke, overtuigende technische bagage zijn daarvan de kenmerken. Om dit te realiseren is in de academie zonder enige twijfel voldoende métier én potentieel aanwezig, zo blijkt. Er is echter geen verticale noch een horizontale samenhang, waardoor de opleiding volledig op zichzelf terugplooit.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er zijn te weinig kwaliteitsvolle huurinstrumenten beschikbaar. De beschikbare altsaxen zijn niet langer bruikbaar. Er is de wens geuit om een nieuwe altsax aan te kopen, samen met enkele kunststofsaxen voor initiatieleerlingen. Momenteel rest enkel een baritonsax bij de huurinstrumenten. Dit is natuurlijk een hypotheek op de instroom, vooral ook omdat er geen hafabra-ensembles in de onmiddellijke omgeving zijn die instrumenten beschikbaar stellen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatiepraktijk is onderwerp van actualisering op academieniveau. Er wordt nu een document gebruikt dat de breedheid van de evaluatie nastreeft en onderbouwt. Echt ontwikkelingsgericht evalueren is nog niet aan de orde. Voor wat betreft de juriesamenstelling geldt eveneens de opmerking dat deze voor zowel de technische als de publieke proef uit dezelfde deskundigen moet bestaan.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is verhoudingsgewijs een grote vervroegde uitstroom van leerlingen. Getalenteerde leerlingen worden uitstekend begeleid en tot mooie prestaties gebracht. Het behoud van leerlingen is een belangrijk aandachtspunt. De leeftijd (hogeschoolstudenten) of de passie (minder getalenteerde leerlingen) zijn regelmatig oorzaak van een vroegtijdig afhaken. Op academieniveau is de leerbegeleiding helaas nog geen issue: men staat aan het begin van een ontwikkelingstraject.
Inbreuk(en) op regelgeving	Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.7 Muziek: instrument viool

Voldoet

Wat de gemiddelde leeftijd betreft groeit de vrij jonge klas vanuit een sterke initiatie-opleiding geleidelijk naar het peil en het niveau waarop de leerplandoelstellingen bereikt worden. De begeleiding van de leerlingen is doordacht, degelijk en ondersteunend. Het musiceerplezier blijkt uit de wijze waarop de leerlingen zich presenteren voor o.a. de halfjaarlijkse proeven. Een goede horizontale en verticale samenhang werkt eveneens stimulerend. De evaluatie gebeurt ernstig en gewetensvol, maar nog niet volgens een geactualiseerde, objectiverende en daardoor ook valide evaluatiepraktijk.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Met vierentwintig leerlingen in een klas die in heroprichting is na een generatiewissel, kan alvast met gunstige verwachtingen vooruitgeblikt worden naar de toekomst. Het gaat om een stabiel leerlingenaantal dat 7,50% van het aantal leerlingen in de studierichting Muziek vertegenwoordigt. Dit is slechts 0,65% onder het Vlaams gemiddelde. Met een sterke lichter in de initiatie, en de motivatie vanuit een specifiek strijkersensemble binnen de academie, biedt dit perspectieven. De tevredenheid bij de leerlingen, hoofdzakelijk jongeren, is goed.

Er is een sporadische doorstroom van (oud-)leerlingen naar het hoger kunstonderwijs en zelfs naar het leraarschap.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Het minimumleerplan is de basis voor een jaarplan dat zowel verbredend als verdiepend wordt aangewend. De leerling staat centraal, inclusief de individuele mogelijkheden. De leerlijnen zijn consecutief opgebouwd, vanuit de vioolinitiatie tot op het niveau van de hogere graad. Er is daarbij aandacht voor de kennis van het instrument, voor houding en motoriek, voor attitudevorming, toonvorming en techniek, voor de specifieke technische vaardigheden van het vioolspel, voor het stemmen en voor de opbouw van een elementair repertoire. Dankzij de horizontale en de verticale samenhang met andere vakken in dezelfde graad en met het strijkersensemble, is er ook een goed evenwicht voor wat betreft de te ontwikkelen vaardigheden.

Onderwijsorganisatie

Groepeeringsvorm

Onderwijstijd

Tijdens het bijwonen van klasexamens voor viool werden programma's gespeeld zonder pianobegeleiding. Uit meerdere gesprekken blijkt een tekort aan middelen (lesuren) en organisatie (beschikbare uren voor de pianobegeleiding) om de pianobegeleiding daadwerkelijk ondersteunend te maken, als een hefboom voor betere artistieke prestaties door de leerlingen.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Er zijn voldoende huurinstrumenten beschikbaar en de vioolklas in de hoofdschool voldoet aan alle kenmerken van een aangename leeromgeving.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

Net als bij de andere instrumentvakken gebeurt de evaluatie niet conform de regelgeving voor wat betreft de jurysamenstelling. Verder staat de academie aan het begin van een ontwikkelingstraject met betrekking tot een geactualiseerde evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

De leerlingen worden zorgzaam en bewust begeleid in hun ontwikkelingsproces. Op academieniveau is nog geen concrete visie ontwikkeld ten behoeve van een adequate leerbegeleiding.

Inbreuk(en) op regelgeving Besluit van de Vlaamse executieve houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting Muziek (1990), Hoofdstuk IV, Art. 33: De beoordeling gebeurt door een examencommissie samengesteld als volgt ... (afhankelijk van overgangs- of eindproeven in de verschillende graden) en Art. 34 tot 36.

3.1.1.8 Woordkunst: algemene verbale vorming

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. De leerlingen worden op een kindvriendelijke wijze begeleid in hun leerproces en er is een ruime dosis spel- en spreekplezier aanwezig. Daarnaast is er voldoende aandacht voor spreektechnische aspecten.

Outputgegevens Sinds 2008-2009 daalde het leerlingenaantal, één jaar niet te na gesproken, gestaag. In 2015-2016 kwam dit neer op iets minder dan een halvering in acht jaar tijd.

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De jarenlange voorlopige huisvesting in Wolvertem is daar ongetwijfeld een deel van de oorzaak van.

Waar in Vlaanderen de lagere graad Woord ongeveer 25% van de lagere graad Muziek betreft, ligt dat percentage in de academie van Meise bijna 9% lager. De doorstroom van de lagere graad naar de middelbare graad ligt boven de Vlaamse gemiddelden. In Vlaanderen bedraagt de middelbare graad Woord ongeveer 42,2% van de lagere graad Woord. In de academie schommelt die verhouding de laatste jaren tussen 72% en 100%.

Net zoals elders in Vlaanderen maken leerlingen gebruik van de mogelijkheid om in te stromen gedurende de lagere graad.

In het vierde jaar van de lagere graad vier stromen nog steeds leerlingen in mits een toelatingsperiode.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen is een ruime dosis spreek- en spelplezier aanwezig. Er wordt aandacht besteed aan spreektechnische vaardigheden als uitspraak, articulatie, ademhaling, enz. Ook de parameters van de stem (volume, toonhoogte, intonatie, ritme, tempo en accent) komen aan bod.

Daarnaast wil men in de lagere graad Woord, te gepasten tijde, een aantal eerder theoretische aspecten uit de fonetiek meegegeven zoals het verschil tussen stemhebbende en stemloze klinkers. Deze theorie is steeds gelinkt aan de spreekpraktijk. In de door de leerkrachten Woord uitgewerkte visie op het vak algemene verbale vorming wordt bijzondere aandacht besteed aan de remediëring van de streekklanken. Uit de lesobservaties kan opgemaakt worden dat er merkbaar niveauverschillen vast te stellen zijn wat de spreektechnische aspecten betreft. De gelijkgerichtheid kan aangescherpt worden.

Er wordt nadruk gelegd op de uitbreiding van het taalvermogen en het leren formuleren van gegronde kritiek. Dit gebeurt op een interactieve wijze. Ruimtebewustzijn en (lichaams-)houding zijn vaste pijlers in het leerproces en worden in alle oefeningen meegenomen.

Er worden regelmatig toonmomenten en optredens ingericht. Dit geeft leerlingen de kans om voor een publiek te komen. Hierbij is het leren afwerken van een act zeer belangrijk. Er gaat veel aandacht naar toe met een mooi resultaat als gevolg.

In de gezamenlijke jaarplannen worden bovenstaande aspecten expliciet vermeld. Deze jaarplannen sluiten naadloos aan bij de leerplannen.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In de lessen algemene verbale vorming voldoet de ruimte om de leerplandoelstellingen te bereiken binnen de lessen. Er kan echter geen gebruik gemaakt worden van een degelijke geluids- en lichtinstallatie. De academie beschikt over een kleine bibliotheek waaruit kan geput worden. Veel materiaal wordt ook door de leerkrachten meegebracht.
Infrastructuur	De infrastructuur is, met de nieuwbouw, over het algemeen genomen, gevoelig kwalitatief verbeterd op het vlak van comfort. Het is echter jammer dat de noden van een studierichting Woord niet zijn meegenomen in het geheel. Het auditiezaaltje, dat toch als voorstellingsruimte gecreëerd is, heeft slechts een beperkte hoogte. Hierdoor zal het moeilijk zijn om een goede belichting te voorzien, zeker bij optredens. Ook de aanwezige “coulissen” zijn ondermaats. De zaal zelf heeft een onregelmatige L-vorm met behoorlijk wat verloren ruimte. Omwille van de beperkte ruimte is het zeer moeilijk om én een scène/speelplatform/podium te maken én een publiek te laten plaatsnemen. De SR Woord maakt ook gebruik van een lokaal (1.7) dat slechts voor een zeer beperkt aantal Woordvakken gebruikt kan worden. Lokaal 1.1 is onbruikbaar omwille van de te kleine oppervlakte. Een aantal leerplandoelstellingen die betrekking hebben op ruimtegebruik kunnen in dit laatstgenoemde lokaal onmogelijk gerealiseerd worden. Deze bevindingen gelden voor alle vakken in de focus.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	In de SR Woord werd een duidelijke visie op evaluatie uitgewerkt. Leerlingen worden beoordeeld aan de hand van vastgelegde criteria die ook door de juryleden gehanteerd worden. Uit de verschillende examenbrochures kan niet worden afgeleid of er aan de vier examenonderdelen die het leerplan eist voor het vak algemene verbale vorming, voldaan wordt. Een examen lagere graad vier bestaat uit een leesoefening, een spel oefening, een tekst uit het hoofd en een voorbereide spreek oefening. Hieraan kan in elk geval meer aandacht besteed worden. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding. De punten worden niet meegedeeld maar de leerlingen krijgen een graad, een woordelijke feedback en de juryfiches. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding in het eindjaar van de lagere graad. De samenstelling van de examenjury's is conform de regelgeving.

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerlingen worden op een kindvriendelijke wijze begeleid in hun leerproces. Ze hebben een agenda waarin de geziene leerstof kan nagekeken worden. De communicatie met de ouders verloopt vlot en regelmatig en wanneer noodzakelijk, wordt er overlegd. Er is een oudercontact waar vele ouders gretig op ingaan. Een academie-overkoepelend leerlingvolgsysteem is er nog niet. Leerkrachten houden zelf een eigen opvolging van de leerlingen bij en er zijn vele informele contactmomenten waarop deze informatie doorgegeven wordt aan collega's.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het naleven van de evaluatievereisten die gesteld worden in het raamleerplan algemene verbale vorming. Art. 6 bis van de schoolpactwet.

3.1.1.9 Woordkunst: toneel

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen is het spelplezier ruimschoots aanwezig. Leerlingen worden volgens hun noden behoeften begeleid. In de klassen is een permanente en interactieve evaluatie ingeburgerd. De evaluaties zijn valide.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	In de middelbare graad volwassenen is het aantal leerlingen toneel zeer beperkt. Af en toe meldt er zich één leerling aan, maar in 2015-2016 waren er geen volwassen leerlingen in de optie toneel van de middelbare graad. Jongeren volgen enkel toneel in het laatste jaar van de middelbare graad zoals de huidige structuur dit voorziet. In de hogere graad is het leerlingenaantal vrij stabiel. Opvallend is echter wel dat sinds een aantal jaren de leerlingen geen twee opties (meestal voordracht én toneel) meer combineren, wat vroeger wel het geval was. Dit is een gemiste kans om de twee complementaire disciplines op 18-jarige leeftijd onder de knie te krijgen. Jongeren keren, bij het aanvangen van hogere studies en het afronden van een optie in de studierichting Woord, zelden terug om hun curriculum te vervolledigen met andere disciplines uit de studierichting Woord. Uit gesprekken en lesobservaties kan afgeleid worden dat de tevredenheid in de lessen toneel hoog is. De doorstroom naar het hoger kunstonderwijs, zoals elders in Vlaanderen, is eerder gering. Wel stromen een aantal leerlingen door naar filologische richtingen, theaterwetenschappen, logopedie, enz.
---	---

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de lessen toneel worden de leerplandoelstellingen bereikt. In alle bezochte klassen en lessen is het spel- en speelplezier ruimschoots aanwezig. Veel aandacht wordt besteed aan het samenspel. In het gezamenlijke jaarplan wordt aangehaald dat: “theater groepswork is en samenspel primordiaal”. Deze stelling is in de klassen duidelijk merkbaar. Niet enkel het spel op de scène maar ook de participatieve permanente evaluatie door leerlingen en de leerkracht is een verrijking van het leerproces. De creatie van de rol en de exploratie van de emoties zijn een gezamenlijke zoektocht. Lichaamshouding en ruimtebewustzijn zijn vaste pijlers in het leerproces. Daarnaast wordt gewerkt op inleving en beleving die moeten leiden tot authenticiteit. Opvallend is de nadruk die gelegd wordt op het afwerken van scènes, voorstellingen, performances, enz. Tekstanalyse en de daaraan gekoppelde tekstinterpretatie komen in de hogere graden aan bod. In de middelbare graad is dit een hiaat die meer aandacht moet krijgen. Ook spreektechnische aspecten (articulatie, uitspraak, ademhaling, ...) kunnen een grotere nadruk krijgen, vanzelfsprekend steeds in functie van de kwaliteit van het toneelspel. Het gezamenlijke jaarplan sluit aan bij de leerplannen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De uitrusting, waar een aangepaste infrastructuur deel van uitmaakt, is in het deelverslag algemene verbale vorming, uitvoerig besproken. Bijkomend en belangrijk voor een aantal doelstellingen van het vak toneel, is het gebruik kunnen maken van een belichtings- en geluidsinstallatie in functie van het leren creëren van een scène. De vorm van de auditiezaal en zeker de beperkte hoogte van de zoldering, hypothekeren deze leerplandoelstelling. Voor grotere producties wijkt de academie uit naar “De Muze” waar alle accommodatie aanwezig is, maar mits overleg met de betrokkenen had dit probleem kunnen voorkomen worden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit de examenbrochures kan afgeleid worden dat de leerlingen uit het derde jaar van de middelbare graad eigen creaties maken. Dit strookt niet helemaal met het gezamenlijke jaarplan en het leerplan. In de beide plannen wordt gesteld dat het aanbieden van verschillend tekstmateriaal een doelstelling is. Dit is nodig om de horizon van leerlingen te kunnen verbreden en kennis te maken met kwaliteitsvolle theaterliteratuur. Dit gebeurt dan wel weer in de hogere graden. In het gezamenlijke jaarplan staan duidelijke richtlijnen omtrent de evaluatie. Er zijn beoordelingscriteria voor zowel interne als externe juryleden en zij geven ook rechtstreeks feedback aan de leerlingen na het examen. Er worden geen quoteringen meegedeeld, enkel een graad. Uit de processen-verbaal kan afgeleid worden dat de meeste leerlingen een grote onderscheiding behalen. De samenstelling van de examenjury beantwoordt aan de vereisten uit de regelgeving.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Een academie-overkoepelend leerlingvolgsysteem werd nog niet uitgewerkt, maar uit de klaspraktijk blijkt dat de leerkrachten hun leerlingen kennen en hen begeleiden volgens hun noden en behoeften. De vele informele contacten binnen het Woordteam, de frequente vakvergaderingen en de gezamenlijke repetities bij voorstellingen, zorgen voor een brede kijk op leerlingen en voor onderlinge informatie-uitwisseling.

3.1.1.10 Woordkunst: verbale vorming

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. De begeleiding van de leerlingen gebeurt op een zorgzame en uitdagende wijze, aansluitend bij hun noden en behoeften. In de klassen heerst een open en warm klimaat waarbij een collectieve, permanente en constructieve evaluatie ondersteunend werkt voor het leerproces.

Outputgegevens Het leerlingenaantal in de cursus verbale vorming vertoont een schommelende beweging, waarvoor weinig verklaringen werden gevonden. De laatste twee jaren stijgt het leerlingenaantal opnieuw lichtjes.

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Uit gesprekken kan worden afgeleid dat leerlingen deze lessen volgen, enerzijds omwille van beroepsgerelateerde redenen, anderzijds zien sommigen dit als een persoonlijkheidsvorming. De tevredenheid in de klassen is groot.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden bereikt. In de bezochte klassen is het spreekplezier ruimschoots aanwezig. Het klasklimaat is open en warm. Hierdoor ontstaat een ontspannen sfeer waarin remediëring als een meerwaarde gezien wordt en niet als een bedreiging. Het verwerven van spreektechnische vaardigheden (uitspraak, articulatie, resonantie, ademhaling, ...) is belangrijk, maar steeds in combinatie met een natuurlijke manier van spreken. Daarnaast worden ook de parameters van de stem in de praktijk gebracht via allerlei oefeningen.

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

In de lessen wordt een interactieve, permanente evaluatie gebruikt. De observatie en de concentratie vergroten hierdoor en het formuleringsvermogen wordt aangescherpt.

Naast deze spreektechnische facetten komen ook lichaams- en ruimtebewustzijn aan bod.

Alle leerplandoelstellingen worden concentrisch aangeboden.

Het Woordteam maakte een gezamenlijk jaarplan op. Dit sluit volledig aan bij het leerplan.

Uitrusting De aanwezige uitrusting maakt de realisatie van de leerplannen mogelijk.

Leermiddelen en ICT
Logistiek

Wat het infrastructurele aspect betreft: cfr. supra, algemene verbale vorming.

Evaluatiepraktijk De examenbrochures bevatten geen programma's voor verbale vorming. In de leerplannen worden geen strikte examenvereisten opgelegd.

Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Uit de processen-verbaal kan wel afgeleid worden dat verbale vorming een afzonderlijke beoordeling krijgt. De laatste jaren is het niet duidelijk of de leerlingen uit het derde jaar van de middelbare graad examen afleggen voor een correct samengestelde examenjury. Hieraan kan meer aandacht besteed worden.

Zoals het gezamenlijke jaarplan vermeldt, krijgen de leerlingen na het examen een feedback, zowel van de leerkracht als van de juryleden, gebaseerd op vastgelegde criteria. Puntenquoteringen worden niet gegeven, enkel de graad.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Aan het begin van het schooljaar wordt, via een intake-gesprek, gepeild naar de noden en de verwachtingen van de leerlingen. In de mate van het mogelijk wordt daar ook actief op ingespeeld door o.a. het aanpassen van de oefeningen zodat er zeer praktijkgericht kan gewerkt worden.

De permanente evaluatie is een belangrijke pijler in de leerbegeleiding.

Een uitgewerkt leerlingvolgsysteem, geldig voor de gehele academie, is nog niet van toepassing.

3.1.1.11 Woordkunst: voordracht

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen is vertelplezier aanwezig. Leerlingen worden op een persoonlijke wijze benaderd en begeleid. De evaluatie is valide.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De doorstroom van de lagere naar de middelbare graad ligt zeer hoog. Het aantal jongeren in de middelbare graad Woord heeft nog hogere leerlingenaantallen gekend, in de periode van een grotere lagere graad. De tijdelijke verhuis naar Wolvertem is een factor die een duidelijke invloed gehad heeft op de daling van de leerlingenaantallen.

Bij de volwassenen in de middelbare graad is de optie voordracht de grootste van de drie opties. Het aantal leerlingen bij de volwassenen blijft echter beperkt.

In de hogere graad vertonen de leerlingenaantallen een golvende beweging. Ook hier speelt de tijdelijke lesplaats, wegens de verbouwingen, een rol. Leerlingen moeten in de hogere graad Woord een keuze maken tussen de drie mogelijke opties. Twee opties volgen is sedert een aantal jaren niet meer mogelijk. Dit is een gemiste kans om een artistieke breedheid te kunnen ontwikkelen en de verschillen tussen de vakken te leren kennen. Er is een herinstroom van leerlingen die de opties na mekaar volgen, maar die is zeer beperkt.

Uit gesprekken met leerlingen kan afgeleid worden dat de tevredenheid groot is.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

In alle klassen is vertel- en spelplezier aanwezig. Tekstanalyse en tekstinterpretatie liggen aan de basis van leerplandoelstellingen als begrip, inleving, beleving en authenticiteit. Daarbij aansluitend wordt veel belang gehecht aan een natuurlijke zeggingskracht en bewust spreken. In de klassen worden in hoofdzaak diverse soorten proza aangereikt. Deze keuze is ook duidelijk in de examenprogramma's waar poëzie een eerder kleine rol speelt. Het belang dat gehecht wordt aan spreektechnische aspecten is zeer klasafhankelijk en mag in sommige lessen, in het perspectief van een goede tekstoverdracht, wat meer accent krijgen.

Naast het verbale aspect is er oog en aandacht voor de non-verbale communicatie. Lichaamsbewustzijn en ruimtegebruik nemen een prominente plaats in het leerproces in. Leerlingen krijgen voldoende kansen om op te treden zodat ze leren aanvoelen wat een confrontatie met het publiek teweegbrengt. Hierbij aansluitend worden ze ook bewust gemaakt van de mogelijke effecten van de scenische vormgeving en zoeken ze naar de meest interessante setting.

De gezamenlijke jaarplannen die het Woordteam uitwerkte, sluiten aan bij het leerplan. Er is een duidelijke opbouw over de verschillende jaren heen, zowel op het vlak van de inhoud van de teksten als op het vlak van de globale techniciteit van het vertellen/voordragen.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De ruimtes die gebruikt worden voldoen voor het vak voordracht om de leerplandoelstellingen te bereiken. Maar net zoals voor de andere woordvakken ontbreken op dit ogenblik nog een goede licht- en geluidsinstallatie. Bovendien is de ruimte (auditiesaaltje) te laag om een optimaal effect te hebben van de spots en de belichting. Ook voor deze lessen kan geput worden uit de schoolbibliotheek die gestaag verder wordt uitgebouwd. Ook leerkrachten brengen zelf veel materiaal mee.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De samenstelling van de examenjury's is conform de vereisten in de regelgeving. Uit de processen-verbaal kan afgeleid worden dat de meeste leerlingen een grote onderscheiding behalen. De examenprogramma's voldoen aan de evaluatievereisten en bevestigen de vaststellingen van de klasbezoeken. Er worden vooral vertellingen gebracht en poëzie komt minder aanbod.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerbegeleiding situeert zich voornamelijk binnen de klaspraktijk. Leerlingen worden gecoacht en ondersteund volgens hun noden en behoeften. Een leerlingvolgsysteem, geldig voor de gehele academie, is nog niet uitgewerkt. Er heerst een open, veilig en warm klasklimaat.

3.1.1.12 Woordkunst: welsprekendheid

Voldoet

In de lessen welsprekendheid worden de leerplandoelstellingen bereikt. Spreekplezier en spreekmotivatie zijn in ruime mate aanwezig. Er worden verschillende gespreksvormen en -technieken aangereikt en de link met het literair-artistieke is nooit ver weg. De evaluatie is valide en de leerbegeleiding gebeurt op maat van de leerlingen.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het leerlingenaantal in de middelbare graad bij de volwassenen is zeer wisselend. Sommige jaren zijn er geen leerlingen. Andere jaren telt de klas welsprekendheid drie of vier leerlingen. Ook in de hogere graad zijn de leerlingenaantallen eerder beperkt de laatste jaren. Tussen 2006 en 2010 echter, zaten er in de hogere graad tussen het dubbele en soms meer dan het driedubbele aantal leerlingen in vergelijking met 2015-2016. Sommigen onder hen zijn herinstromers die de andere opties reeds doorlopen hebben. De tevredenheid bij de leerlingen is groot.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de lessen is duidelijk spreekplezier en spreekmotivatie aanwezig. Aan spreektechnische aspecten als articulatie, uitspraak, stemplaatsing, resonantie, ademhaling, enz. wordt veel aandacht besteed. Leestechnieken worden aangebracht en de parameters van de stem worden theoretisch toegelicht en in de praktijk omgezet. In de visie die het Woordteam uitschreef, komen alle leerplandoelstellingen aan bod. In deze cursus werd, op vraag van leerlingen, gekozen om de link met het eerder artistieke te blijven aanhouden. Veel oefeningen worden dan ook opgehangen aan een literair werk: het vertellen van de korte inhoud, een discussie, een inleiding op de vertolking van het werk, een leesoefening, een debat over de inhoud, enz. Naast structuur, inhoud en vorm is er bijzondere aandacht voor een verzorgde, expressieve spreek- en lichaamstaal. Binnen de klaspraktijk heerst een open cultuur wat het geven van kritiek betreft. De participatieve, permanente evaluatie hoort bij het leerproces. Deze vorm van evalueren heeft een coachende functie en leidt tot inzicht bij de leerlingen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Dezelfde vaststellingen als in hoger vermelde vakverslagen gelden ook voor het vak welsprekendheid. Er is geen degelijke licht- en geluidsinstallatie en de zoldering van de zaal is te laag om een optimale belichting te kunnen voorzien.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit documenten en uit gesprekken kan afgeleid worden dat de examenvereisten uit het leerplan gerespecteerd worden. De samenstelling van de examenjury is conform de regelgeving. Zoals voor de andere Woordvakken krijgen (externe) juryleden criteria, aansluitend bij de leerplandoelstellingen, om hun feedback te stofferen. De quoteringen liggen verspreid over de verschillende graden en de evaluatie is valide.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Binnen de klaspraktijk krijgen de leerlingen een coaching/begeleiding volgens hun noden en behoeften. Vaak zijn het leerlingen die reeds een heel parcours op de academie achter de rug hebben. Leerkrachten kennen de sterke kanten en de werkpunten van hun leerlingen en spelen daar op in. Grenzen worden hierdoor verlegd. Een globaal leerlingvolgsysteem, geldig voor de hele academie werd nog niet ontwikkeld.

3.1.1.13 Dans: algemene artistieke bewegingsleer

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen komen te weinig systematisch en gestructureerd aan bod. De leerlingen bereiken daardoor in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens	Het leerlingenaantal kende een grote terugval de laatste tien jaar. De sectie jongeren is met 35% gedaald, de sectie volwassenen met 80%. Mogelijke redenen die worden aangehaald is de verspreiding van de academie tijdens de verbouwing en de omstandigheden waarin de lessen werden georganiseerd. Bovendien zijn er heel wat andere privé-dansinitiatieven in de gemeente.
<i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	Doorheen de lagere graad is er weinig systematiek in het onderwijsaanbod. De selectie van leerplandoelstellingen, gekoppeld aan leerinhouden, is te weinig doordacht en niet in functie van een leerlijn over de vier leerjaren. Er wordt weinig tot geen rekening gehouden met de beginsituatie van de leerlingen waardoor de leerinhouden ofwel te gemakkelijk ofwel te moeilijk zijn. De planning is zeer summier en beperkt zich tot een opsomming van bewegingen. Er wordt geen rekening gehouden met bewegingskwaliteit, de port de bras en port de tête. Dit wordt bevestigd tijdens klasobservaties waar er te weinig gestreefd wordt naar afwerking, en de port de tête, de port de bras en de coördinatie van beiden te weinig aandacht krijgen. De kwaliteit doorheen de opleiding is daardoor erg wisselend en hangt te veel af van het talent van de leerling. Tijdens alle klasbezoeken wordt er te weinig gewerkt aan een goede houding vanuit de en dehors-positie. Ook dit is niet terug te vinden in de planning. De bewegingsuitvoering wordt te weinig gelinkt aan de muziek. Dit heeft zowel een impact op de bewegingskwaliteit als op de expressie. Aan dit laatste wordt geen aandacht besteed. Doorheen de opleiding is er voldoende aandacht voor lenigheid en krachtraining (buik- en rugspieren). De kennis van de terminologie is eerder beperkt en wordt onvoldoende benadrukt tijdens de klasobservaties.
<i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	
Uitrusting	Momenteel wordt er geen dansbegeleiding georganiseerd. Ter vervanging gebruiken leerkrachten de muziekinstallatie of de eigen laptop. De muziekinstallatie biedt onvoldoende mogelijkheden om snel van muziek te switchen of het tempo aan te passen. De muziekkeuze is doorheen de opleiding zeer wisselend. In sommige gevallen ondersteunt de muziek zeer goed de bewegingsuitvoering, in de andere gevallen is de muziek te moeilijk qua snelheid. Vooral de préparation verdient op muzikaal vlak meer aandacht.
<i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	

Infrastructuur De dansafdeling kreeg met de verbouwing een volledig nieuwe infrastructuur. Het is onduidelijk in welke mate er rekening werd gehouden met infrastructuurnormen voor de dansinfrastructuur van het ministerieel besluit van 18 mei 1999. De zwevende vloer en het danstapijt zijn zeker een grote winst. In de danszaal staan twee palen die de ruimte letterlijk in twee delen en een grote impact hebben op het ruimtegebruik en de bewegingsvrijheid. De spiegels hangen momenteel te hoog. De losse barres zijn zwaar en moeilijk verstelbaar in hoogte. Vaak wordt de moeite niet genomen om de hoogte van de barre te veranderen waardoor in vele gevallen de barre te hoog is voor leerlingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De leerlingen krijgen jaarlijks twee schriftelijke evaluaties. De criteria die hiervoor werden opgesteld zijn helder en sluiten aan op de leerplandoelstellingen.

De overgangs- en eindproeven verlopen conform de regelgeving. De dansafdeling organiseert tussentijdse proeven begin februari waarbij het hele dansteam als jury fungeert. Voor de proeven aan het einde van het schooljaar wordt een externe jury gevraagd. In het jaar van de voorstelling wordt de voorstelling als examen beschouwd. Ook hier wordt een externe jury gevraagd. Hiervoor zijn de criteria niet duidelijk.

Examenprogramma's van de eindproeven zijn niet aanwezig. Tijdens de klasbezoeken werd de tussentijdse proef voorbereid. De inhoud van het examen L6 is identiek als die voor het examen M1-M2. Er is nauwelijks differentiatie terwijl dit zeker nodig is, gezien het niveauverschil.

De feedback op de rapporten is veelal aanmoedigend en weinig ontwikkelingsgericht. Het is op basis van de feedback voor leerlingen onvoldoende duidelijk wat de volgende stap in het leerproces is. Deze specifieke feedback moeten leerlingen tijdens de les opnemen en onthouden. In welke mate dat dit effectief is, is onvoldoende duidelijk.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De vragen die gesteld worden, beperken zich vaak tot de volgorde van een oefening. Soms worden ook vragen gesteld over de bewegingsuitvoering zelf. De feedback die gegeven wordt is te weinig gericht op uitdaging en ontwikkeling. Leerlingen worden niet uitgedaagd om het beste van zichzelf te geven. Er is weinig differentiatie in de feedback. Tijdens de klasobservaties wordt er onvoldoende in gezet op talentontwikkeling en wordt er te veel algemene feedback gegeven. In welke mate leerlingen de feedback begrijpen, wordt slechts sporadisch gecontroleerd. Oefenmoment om dit te na te gaan, zijn schaars.

Leerlingen moeten alles onthouden wat in de les gezegd wordt. Ze hebben geen enkel referentiepunt als zij thuis willen oefenen. Er is geen agenda die de mogelijke leer- en feedbackmomenten ondersteunen.

Deskundigheidsbevordering
Verspreiding van expertise
Nascholingen

Het vakoverleg beperkt zich toch organisatorische aspecten van de dansafdeling. Er is geen inhoudelijk overleg. Dit verklaart ook deels de grote variatie in aanpak en leerinhouden. De visie die de dansafdeling heeft, namelijk een dansopleiding aanbieden die specifiek gericht is op klassiek ballet, is nog onvoldoende geconcretiseerd in leerlijnen vanaf L1 tot H3.

Inbreuk(en) op regelgeving Infrastructuur dans
Ministerieel besluit tot bepaling van de voorwaarden voor de aanvraag van een programmatie in het deeltijds kunstonderwijs en de behandeling ervan, de voorwaarden voor de melding van een structuurwijziging in het bestaande studieaanbod in het deeltijds kunstonderwijs en de infrastructuurvereisten voor de studierichting dans in het deeltijds kunstonderwijs. 16 mei 1999.

3.1.1.14 Dans: artistieke training

Voldoet niet

De doelstellingen van het vak komen onvoldoende aan bod. Er is geen evaluatie voor het vak.

Outputgegevens Aangezien artistieke training doorheen de hele opleiding wordt aangeboden, worden de outputgegevens bij het desbetreffende optievak besproken.
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Onderwijsaanbod De dansafdeling heeft ervoor geopteerd om de twee uur dans met ofwel algemene artistieke bewegingsleer ofwel met klassieke dans in te vullen. De doelstellingen van artistieke training werden echter niet geïntegreerd. Men beperkt zich hiervoor tot de tweejaarlijkse dansvoorstelling. Dit is echter een te beperkte invulling van het leerplan.
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren
 Volgende doelstellingen komen te weinig of niet aan bod en leerlijnen ontbreken: Artistieke vormgeving door creatieve aanwending van muzische, inspirerende elementen in steeds wisselende combinaties; veruitwendiging en ontwikkeling van het bewegingsgevoel; uitbreiding van de belevingswereld door de bewustmaking van bewegings-betekenis (dansante ervaring); intensifiëren van de bewegingen, uitbouw van de bewegingen tot een organisch geheel; verfijning van het individuele inlevings- en expressievermogen.

Uitrusting Aangezien het vak als dusdanig niet gegeven wordt, kan hier geen uitspraak over gedaan worden.
Leermiddelen en ICT
Logistiek

Evaluatiepraktijk Voor het artistieke training zijn er geen evaluatiefiches. Leerlingen worden hierop niet beoordeeld.
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Leerbegeleiding Tijdens de bijgewoonde lessen wordt nauwelijks aandacht besteed aan muzikaliteit, expressiviteit en beleving. Leerlingen krijgen hierover geen feedback.
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Inbreuk(en) op regelgeving Geen tweejaarlijkse evaluatie voor het vak artistieke training.
BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs 31 juli 1990, art.29.

3.1.1.15 Dans: dansinitiatie

Voldoet

De meeste leerlingen slagen erin de leerplandoelstellingen te bereiken dankzij een begeleiding die inspeelt op hun leefwereld.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Het leerlingenaantal in de dansinitiatie kende na een hoogtepunt in het schooljaar 2008-2009 een ernstige terugval. Momenteel zijn er weer min of meer evenveel leerlingen als tien jaar geleden. De academie organiseert kleuterdans waardoor er al een zekere instroom gegarandeerd is. De doorstroom naar de L3 is opvallend hoog.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerplandoelstellingen, gekoppeld aan de leerinhouden, komen in voldoende mate aan bod. Een zorgvuldige planning zou een beter zicht geven op de spreiding van de verschillende leerplandoelstellingen. In sommige lessen gaat er te veel aandacht naar bewegingsexploratie waarbij vooral veel aandacht gaat naar de klassieke ballettechniek. In andere lessen zijn de verschillende leerplandoelstellingen meer in evenwicht. Hier wordt veel meer vanuit de belevingswereld van de leerling gewerkt om tot beweging en beleving te komen.

In alle bijgewoonde lessen is er voldoende aandacht voor de fysieke en psychomotorische ontwikkeling, er is echter weinig aandacht voor een goede houding.

In de artistieke ontwikkeling is er heel wat variatie gaande nabootsen en stereotiepe bewegingsvormen tot het ontdekken van eigen bewegingen. Een uitgewerkte leerlijn ontbreekt hier.

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

Gezien de beperkte grootte van de zaal, moet er in de organisatie meer aandacht zijn voor een goede groeps grootte. Een klasgroep van meer dan 15 leerlingen is te veel in deze ruimte.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

De muziekkeuze is zeer divers. In een aantal lessen wordt hier zorgvuldig mee omgegaan. De muziek sluit dan zeer goed aan op het lesthema of de kwaliteit van de beweging. De muziek is gevarieerd en inspirerend voor de leerlingen. In andere lesmomenten is dit niet het geval en blijft de muziekkeuze beperkt tot klassieke muziek, die vaak te moeilijk of te snel is.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

De leerlingen krijgen tweemaal per jaar een evaluatiefiche. De criteria die hierop vermeld staan, sluiten helemaal niet aan op de leerplandoelstellingen. Het dansteam opteert ervoor om ook voor dansinitiatie een proef te organiseren.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

In de meeste bijgewoonde lessen worden de leerlingen uitgedaagd het beste van zichzelf te geven. Via een thema dat aansluit op hun belevingswereld, kunnen leerlingen zich inleven, nieuwe bewegingen ontdekken of de bewegingsuitvoering verbeteren. De beeldspraak die gebruikt wordt, ondersteunt hen daarin.

3.1.1.16 Dans: klassieke dans

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De evaluatiecriteria sluiten aan op de leerinhouden.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het aantal leerlingen in de middelbare en hogere graad is laag. De instroom vanuit de lagere graad mag als voldoende beschouwd worden. De dansafdeling slaagt er onvoldoende in om ook de doorstroom in de middelbare en hogere graad te garanderen. Slechts een beperkt aantal leerlingen behaalt het getuigschrift van hogere graad.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerplandoelstellingen worden tijdens twee lestijden aangeboden. De leerinhouden sluiten daarop aan. Er is geen systematische planning van leerinhouden over de verschillende leerjaren heen. Duidelijke leerlijnen ontbreken. Toch slagen heel wat leerlingen erin om met voldoende kwaliteit de dansbewegingen uit te voeren. Evenwel is er in deze uitvoering te weinig aandacht voor muzikaliteit en expressiviteit. Gedurende de opleiding is voldoende aandacht voor lenigheid en krachtraining. Een aantal aspecten die de bewegingsuitvoering ten goede komen krijgt dan weer minder aandacht, zoals port de bras, port de tête, balance.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvorm</i>	Voor de opleiding klassieke dans worden slechts twee graadklassen georganiseerd. De graadklassen en samenstelling met één klas M1-M2 en een klas M3-H1-2-3 bemoeilijkt het realiseren van de leerplandoelstellingen vooral voor de hogere graad.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De muziekkeuze sluit voldoende aan bij de typische bewegingen uit de klassieke dans. De muziek wordt echter te weinig gebruikt om de kwaliteit van de beweging te verbeteren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De leerlingen krijgen twee maal per jaar een evaluatiefiche. De vermelde criteria sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen. De overgangs- en eindproeven verlopen zoals voor algemene artistieke bewegingsleer conform de regelgeving. Ook de specifieke organisatie van een tussentijdse proef en de voorstelling zoals in de lagere graad wordt in de klassieke dans aangehouden. Ook voor klassieke dans zijn geen examenprogramma's aanwezig om af te toetsen of de inhoud aansluit op de leerplandoelstellingen. De feedback die op de evaluatiefiches vermeld wordt, is aanmoedigend maar zelden ontwikkelingsgericht. Op basis van duidelijke leerlijnen zou aan deze feedback meer inhoud kunnen gegeven worden om tot een volgende stap in het leerproces te komen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerlingen krijgen tijdens de bijgewoonde lesmomenten feedback op de bewegingsuitvoering. De feedback is soms groepsgericht, soms individueel. De leerlingen worden echter te weinig uitgedaagd om het beste van zichzelf te geven om het nog beter te doen. Hier ontbreken duidelijk verwachtingen ten aanzien van de bewegingsuitvoeringen.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De academie gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de academie toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling; planmatig met een duidelijk beeld van de kostprijs en zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De academie heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de academie proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende locaties waarvan de instelling gebruikmaakt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van veiligheid, gezondheid en hygiëne. Zo zijn er geen evacuatie-oefeningen gepland in de wijkafdelingen. Voorlopig zijn er geen afspraken omtrent een hupverlener in de wijkafdelingen. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even geschikt/comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Sommige leslokalen zijn te klein voor de lessen die er moeten plaatshebben.

De academie krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de academie tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de academie om de resterende tekorten weg te werken.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Er bestaat een document “nascholingsplan” dat jaarlijks goedgekeurd wordt. Een visie op nascholing waarin duidelijk wordt gemaakt wat men met nascholing binnen de academie voor ogen heeft is er niet. Ook de wijze waarop nascholing een bijdrage tot de verhoging van de deskundigheid of de kwaliteit zou kunnen leveren ontbreekt. Er is nog geen navraag gedaan naar de behoeften of naar de competenties van leerkrachten, als basis voor de uitwerking van een dergelijke visie.
- Ondersteuning** Op personeelsvergaderingen worden leerkrachten geïnformeerd dat de mogelijkheid tot het volgen van nascholingen bestaat. Daar wordt ook duidelijk gemaakt welke procedure ze moeten volgen om aanspraak te kunnen maken op een financiële tegemoetkoming. Bij de nascholingsgelden van de hogere overheid past de inrichtende macht nog een extra gedeelte bij, maar minder dan vroeger, omwille van besparingen. Reiskosten worden niet terugbetaald. Vanuit het secretariaat van de school wordt informatie over mogelijke nascholingen aan de leerkrachten doorgegeven.
- Doeltreffendheid** Uit de jaarlijkse documenten “controle budgetten” kan afgeleid worden dat slechts een heel klein gedeelte van het lerarenkorps nascholing volgt. Deze nascholingen zijn voornamelijk pedagogisch-didactisch en klaspraktijkgericht van aard. Een deel van het nascholingsbudget gaat ook naar de mensen van het secretariaat en de administratie in functie van hun werkcontext, zowel op het vlak van administratie als op het vlak van veiligheid en welzijn. De academie heeft geen zicht op nascholingen die leerkrachten volgen via een andere academie. Ook de reeds aanwezige expertise werd nog niet in kaart gebracht. Gevolgde nascholingen worden niet geëvalueerd. Er wordt nog geen gebruik gemaakt van interne expertise om collega’s na te scholen en multiplicatie (het delen met collega’s) van expertise gebeurt eerder informeel.
- Ontwikkeling** De professionalisering in de academie van Meise staat aan het begin van een ontwikkelingsproces. Het ontwikkelen van een academiegerichte visie op nascholing in functie van bepaalde beleidslijnen zou aan de basis hiervan kunnen liggen.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Er is geen gelijkgerichte visie op evaluatie binnen de academie. De academie heeft een evaluatiesysteem, conform de regelgeving. Evaluatie wordt beschouwd als een moment om de evolutie van de leerling in kaart te brengen en het niveau van de leerprestaties te bepalen. Tevens moet de evaluatie ook een aanmoediging in het leerproces zijn. Dit is nog te weinig zichtbaar in de klaswerking. Het team gaat zeer verschillend met evaluatie om. De studierichting Woord daarentegen voert op basis van een eigen visie, gedragen door het gehele woordteam, een gelijkgericht evaluatiebeleid. Zij heeft hiervoor een uitgebreide brochure uitgewerkt.
- Ondersteuning** Een aantal jaren geleden werden nieuwe evaluatiecriteria per studierichting opgemaakt. Eveneens zijn er per studierichting afspraken omtrent een halfjaarlijkse proef, het examen en het dagelijks werk. De organisatie van de evaluatiepraktijk verloopt niet helemaal conform de regelgeving. Zo is de jursamenstelling voor de halfjaarlijkse proeven verschillend van de eindproeven, wat zeker implicaties heeft op de betrouwbaarheid van het evalueren. Het is ook niet altijd duidelijk of de jury voldoende geïnformeerd is omtrent de evaluatiecriteria die in de academie gehanteerd worden. Elk teamlid kan de evaluatiefiche digitaal invullen. Deze fiches worden naar ouders en leerlingen gestuurd. Indien nodig, worden zij ook besproken tijdens een oudercontact of na een toonmoment.
- Doeltreffendheid** De directie is bij alle (halfjaarlijkse) examens aanwezig en krijgt zo een zicht op de evolutie van de leerling. Via heel wat informeel overleg gebeurt er uitwisseling van leerlingeninformatie. De criteria op de evaluatiefiches sluiten nauw aan bij de leerplandoelstellingen, wat de validiteit ten goede komt. De feedback op de evaluatiefiches is daarentegen zeer divers en niet altijd ontwikkelingsgericht in functie van het leerproces van de leerling. In welke mate de leerlingen zicht hebben op de evolutie van het eigen leerproces, is niet altijd duidelijk. Er zijn wel verschillende gelegenheden tot contact met ouders om de resultaten te bespreken.
- Ontwikkeling** Tijdens de pedagogische studiedag kreeg het personeel een introductie over competentiegericht evalueren. Aangezien de evaluatiecriteria nog maar enkele jaren zijn vastgelegd, wil het team de nieuwe ontwikkelingen beter onderzoeken vooraleer de evaluatiepraktijk te veranderen. Wel is een opvolging inzake gelijkgerichtheid noodzakelijk om de impact van evaluatie op het leerproces van de leerling na te gaan en zo nodig te verbeteren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directie beoogt een democratisch leiderschap. De familiale sfeer in het team maakt dat er informeel heel wat informatie gedeeld wordt. M.a.w. vele onderwerpen zijn informeel bespreekbaar en kunnen in overleg beslist worden. Het overleg met en het vertrouwen in de administratie is fundamenteel voor het beleid. Het secretariaat is het hart van de academie van waaruit de dagdagelijkse werking georganiseerd en aangestuurd wordt.
- Visieontwikkeling** De academie is sterk aanwezig in het lokale culturele leven. Deze verankering is een belangrijke pijler van de artistieke visie. De drukke activiteitenagenda is hiervan een stille getuige.
 Meer inhoudelijke accenten met betrekking tot de opleiding, zijn in de artistiek-pedagogische visie nog niet consequent vertaald in concrete doelstellingen en acties. Meer artistieke aansturing en uitdieping zouden de artistieke visie kunnen versterken.
- Besluitvorming** Binnen de academie is er geen formeel middenkader. Wel zijn er coördinatoren aangesteld. Hun opdracht beperkt zich vaak tot de praktische organisatie van de studierichting of een vak. Ook de meeste vakgroepen beperken zich tot de praktische organisatie waardoor slechts zelden inhoudelijke onderwerpen besproken, uitgediept en verder ontwikkeld worden. Dit werd ook reeds aangehaald tijdens de vorige doorlichting.
- Kwaliteitszorg** Op het vlak van kwaliteitszorg heeft de academie nog een weg te gaan. Infrastructureel werd een belangrijke stap gezet dankzij de inspanningen van de gemeente. Echter, de efficiëntie van de nieuwe infrastructuur is nog niet optimaal. Inzake de kwaliteit op het vlak van de artistiek-onderwijskundige opdracht en het personeelsbeleid worden nog te weinig acties ondernomen om de eigen werking kritisch onder de loep te nemen. Binnen het team heerst nog geen attitude tot spontane introspectie ten aanzien van het eigen artistiek-onderwijskundig functioneren. Het korps staat hier voor de uitdaging om met de aanwezige gedrevenheid en het engagement, de academie te laten evolueren tot een instelling voor eigentijds, kwaliteitsvol en gedifferentieerd kunstonderwijs voor elke leerling.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor blokfluit, klavecimbel, orgel, piano, Engelse hoorn, hobo, trompet, hoorn, saxofoon, viool.
- Leerplanrealisatie voor algemene verbale vorming, verbale vorming, toneel, voordracht en welsprekendheid.
- De duidelijk uitgewerkte visie van de gehele woordafdeling.
- Leerplanrealisatie voor dansinitiatie, klassieke dans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De uitbouw van het evaluatiebeleid in de SR Woord.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanwezigheid van de academie in het culturele leven.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het optimaliseren van de organisatie voor het gebruik van de infrastructuur.
- Het optimaliseren van de organisatie van de pianobegeleiding.
- Een systematische planning met een horizontale en een verticale samenhang voor de vakken aabl, at en klassieke dans.
- Het zoeken naar een oplossing voor een conforme infrastructuur voor de studierichting Dans

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het ontwikkelen van een visie op nascholing en een daaraan gekoppeld beleid uitwerken.
- Het uitbouwen van een gelijkgerichte visie op evaluatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het verdiepen en verfijnen van de kwaliteit op artistiek-pedagogisch vlak voor verschillende aspecten.
- Het verhogen van de personeelsbetrokkenheid bij de beleidsvoering.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor algemene muzikale vorming en voor samenzang.
- De leerplanrealisatie voor artistieke training en algemene artistieke bewegingsleer.

Wat betreft de regelgeving

- Het naleven van de evaluatievereisten die gesteld worden in het minimumleerplan voor het vak samenzang. Art. 6 bis van de schoolpactwet.
- Het naleven van de organisatie van het vak samenzang.
- Het naleven van de evaluatievereisten die gesteld worden in het raamleerplan algemene verbale vorming. Art. 6 bis van de schoolpactwet.
- De tweejaarlijkse evaluatie voor het vak artistieke training.
BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs 31 juli 1990, art.29.
- Het naleven van de bepalingen voor de dansinfrastructuur. Ministerieel besluit tot bepaling van de voorwaarden voor de aanvraag van een programmatie in het deeltijds kunstonderwijs en de behandeling ervan, de voorwaarden voor de melding van een structuurwijziging in het bestaande studietoerbod in het deeltijds kunstonderwijs en de infrastructuurvereisten voor de studierichting dans in het DKO.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor **muziek** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor algemene muzikale vorming, samenzang.
 - voor **dans** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor algemene artistieke bewegingsleer, artistieke training.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **10-03-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor **woordkunst**.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde QUIX de inspecteur-verslaggever	Eva VERMEIREN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	